

Bijlage 1

Ontwerp-methodebesluit GTS 2017 e.v. Hoorzitting ACM – GTS

Zaaknummer 16.0110.52

Inleiding

- GTS zal op 17 mei haar schriftelijke zienswijze indienen
- In de schriftelijke zienswijze zullen in ieder geval de vandaag besproken punten, in uitgebreidere en uitgewerkte vorm, naar voren komen
- Vandaag: vogelvlucht

Onderwerpen

1. Uitgangspunten regulering
2. Transparante kostenallocatie
3. Lengte van de reguleringsperiode
4. Kostenbasis
5. Aanpassing begininkomsten oftewel one-off
6. Statische efficiëntie oftewel θ
7. Dynamische efficiëntie oftewel frontier shift
8. WACC
9. Regulering van de bestaande aansluiting en aansluitpunten
10. Investerings
11. Tariefcorrecties
12. Conclusie

Uitgangspunten regulering: Gasverordening

- **GTS dient in staat te worden gesteld haar efficiënte kosten – inclusief een redelijk rendement – terug te verdienen;**
 - Conform de tussenuitspraak van het CBb van 5 maart 2015 dient GTS haar efficiënte kosten *binnen de reguleringsperiode* te kunnen terugverdienen
- **een netbeheerder kan alleen worden vergeleken met een structureel vergelijkbare netbeheerder;**
- **kruissubsidiëring dient te worden voorkomen;**
- **tarieven / de methode tot vaststelling daarvan dienen transparant te zijn;**

Uitgangspunten regulering: nationale vereisten

- de wijze waarop in de methode van regulering de kosten en toegestane inkomsten worden vastgesteld, dient consistent, transparant, objectief en voorspelbaar te zijn (regulatoire consistentie);
 - ACM dient aan te sluiten bij eerder gemaakte (beleids)keuzes, tenzij een goede reden bestaat om van die eerdere keuzes af te wijken en de afwijking goed wordt onderbouwd en gemotiveerd
- besluiten – zeker ingrijpende besluiten – dienen te zijn gebaseerd op een deugdelijke wettelijke grondslag, zorgvuldig onderzoek en een draagkrachtige motivering.
- de methode van regulering dient te zijn toegesneden op GTS en rekening te houden met specifieke omstandigheden;
- de methode van regulering dient alleen prikkels te bevatten voor kosten die GTS kan beïnvloeden en dient geen elementen/prikkels te bevatten die het normale bedrijfseconomische handelen van GTS verstoren;

Uitgangspunten regulering: toepassing in OMB

- Op de onderdelen van het OMB die vandaag aan de orde komen - en nader worden uitgewerkt en toegelicht in de schriftelijke zienswijze van 17 mei 2016 - zijn deze algemene uitgangspunten voor regulering (die nu geldt) onvoldoende in acht genomen.
- De verwachte aanpassingen aan wet- en regelgeving komen daarnaast nauwelijks aan bod in het OMB, terwijl dit wel invloed heeft op de methode van regulering. ACM moet daar rekening mee houden. Het gaat onder meer om:
 - Nieuwe Netwerkkode TAR (Harmonised Transmission Tariff Structures for Gas);
 - Nieuwe Netwerkkode INT (Interoperability and Data Exchange);
 - Wijziging Netwerkkode CAM (Capacity Allocation Management);
 - Inwerkingtreding Mini-STROOM (concept-wetsvoorstel "Voortgang Energietransitie");
 - Inwerkingtreding STROOM II

Transparante kostenallocatie

- **ACM houdt ten onrechte geen rekening met het onderscheid tussen het HTL-net en het RTL-net**
 - Onderscheid tussen beide netten is van belang in het licht van de doelstellingen van de regulering, en past uitstekend binnen die doelstellingen (vgl. ACM tijdens de klankbordgroep van 8 maart jl.);
 - GTS heeft stappen ondernomen met het oog op het bereiken van de reguleringsdoelstellingen (aanlevering van separate gegevens, oprichten twee bedrijven GTS en GGS, lopende codewijzigingsprocedure);
 - Dat (effectuering van) aanwijzing van GGS als separate netbeheerder is aangehouden doet hieraan niet af; het onderscheid en de doelstellingen die daarmee zijn gediend gelden onverkort;
 - Aanpassing van het OMB is noodzakelijk. ACM kan het methodebesluit toekomstbestendig maken met eenvoudig te realiseren aanpassingen en daarmee recht doen aan de doelstellingen. ACM heeft geen redenen om dit niet te doen.

Lengte van de reguleringsperiode

- **Er bestaat geen aanleiding of grond om af te wijken van de expliciet en bewust gekozen lengte van drie jaar**
 - Redenen voor een kortere reguleringsperiode van drie jaar gelden onverkort
 - Redenen voor ACM om vóór lange reguleringsperiode te kiezen zijn niet nieuw
 - Er bestaan nu juist extra redenen voor een kortere reguleringsperiode

Kostenbasis

Gebruik van schatters ten opzichte van de bevoegdheid tot nacalculatie

Een goede schatter levert een betrouwbare voorspelling van toekomstige kosten op. Relevant is:

- (1) Is de schatter de best mogelijke?
- (2) Zo ja, is de beste mogelijke schatter ook een goede schatter?
Is deze er niet? Dan nacalculatie.

• ACM gebruikt niet de best mogelijke schatter voor de verwachte pensioenkosten van GTS

- De toekomstige pensioenkosten van GTS zijn goed te schatten op basis van de toegezegde pensioenpremies

• Nacalculatie inkoopkosten transmissie-energie moet worden gehandhaafd

- Aangezien kosten transmissie-energie worden bepaald door exogene factoren zoals de temperatuur, het marktgedrag van shippers en de ontwikkeling van de marktprijzen voor energie, bestaat er geen goede schatter. Handhaving huidige systeem van nacalculatie is aangewezen;

• Nacalculatie conversiekosten QC

- Aangezien kosten kwaliteitsconversie worden bepaald door exogene factoren als de ontwikkeling van het Groningenplafond, de inzet van Groningen en de ontwikkeling van de marktprijzen voor elektriciteit bestaat er geen goede schatter. Gegeven de zeer grote onzekerheden is hier volledige nacalculatie aangewezen;

Aanpassing begininkomsten oftewel one-off

Primair:

- ACM heeft geen bevoegdheid voor het eenmalig aanpassen van de begininkomsten van GTS

Subsidiair:

- Het beoordelingskader gaat uit van een onjuiste vergelijking
- Beoordelingskader is ongerechtvaardigde afwijking verleden en overigens onjuist

Statische efficiëntie oftewel θ

- **Nog geen (ontwerp)besluit om op te reageren** → GTS zal nadere zienswijze indienen zodra het OMB wordt aangevuld met het (ontwerp)besluit van ACM over de statische efficiëntie

Dynamische efficiëntie oftewel frontier shift

- **De vergelijking van ACM op basis van productiviteitsverbeteringen in geselecteerde Nederlandse sectoren en op basis van studies over de productiviteitsverbetering van buitenlandse studies leidt niet tot een representatieve en betrouwbare schatter voor GTS**
- ACM geeft geen draagkrachtige motivering voor de korte meetperiode;
- ACM motiveert de toevoeging van de sector Telecom niet;
- Correcte weging van de productiviteitsverbeteringen van alle sectoren (naar rato van het aandeel van iedere sector in de totale activiteiten van GTS in plaats van ongewogen) levert een frontier shift van -0,15% op;
- buitenlandse studies worden verschillend geïnterpreteerd door consultants; geen basis voor deugdelijke vaststelling van de door GTS te behalen productiviteitsverandering;
- De frontier shift is in OMB overigens ook onjuist berekend door tussentijds afronden.

WACC

- **GTS heeft verschillende bezwaren ten aanzien van de vaststelling van de WACC zoals voorgesteld in het OMB:**
- ACM gaat uit van de onjuiste veronderstelling dat uitbreidingsinvesteringen niet (mede) worden gefinancierd met bestaande leningen; de aanpak van ACM is niet innerlijk consistent en niet toekomstbestendig;
- ACM gebruikt niet de juiste maatstaf voor de berekening van de marktrisicopremie;
- de vaststelling van de vergelijkingsgroep voor de asset bèta (i) strookt niet met het huidige MB en het daaraan ten grondslag liggende advies, (ii) er is onjuist gewicht toegekend aan de liquiditeit en (iii) de gekozen index behoeft nadere toelichting;
- de marktverwachting zou leidend moeten zijn voor de parameter inflatie (of anders: middeling van 50/50 combinatie met marktverwachting);
- de gevolgtrekkingen uit de vergelijking met andere toezichthouders is grotendeels niet in lijn met de vaststelling door andere toezichthouders. Aanleiding tot kritische blik.

Regulering van de bestaande aansluiting en aansluitpunten

- **Op handen zijnde wetgeving heeft gevolgen voor aansluitingen**
 - bij inwerkingtreding van bepaalde niet-controversiële onderwerpen uit het wetvoorstel STROOM (bijvoorbeeld het aanleggen van de volledige aansluiting door GTS in geval van nieuwe klanten) is het OMB niet toekomstbestendig
- **Uitbreidingen op bestaande aansluiting zijn wettelijke taak van GTS**
- **Hybride kostenallocatiemethodiek voor aansluitpunten is onnodig complex en niet toekomstbestendig**
 - wanneer de BAT-taak en de AT-taak in de toekomst worden samengevoegd is het zeer wenselijk dat kosten worden bepaald op eenzelfde allocatiemethodiek

Investerings

- OMB maakt onvoldoende duidelijk dat investeringen na ingebruikname niet van kleur kunnen verschieten. Handhaving overgangsbepaling huidige MB is hiervoor een oplossing;
- Kosten van investeringen moeten terugverdiend kunnen worden, ongeacht het type investering. Toekomstig investeringsplan geeft inzicht. Indien er sprake is van extra investeringen als gevolg van uitbreiding wettelijke taken c.q. activiteiten GTS, dan moet aanvullende vergoeding plaatsvinden;
- GTS stelt voor de verwachte operationele kosten voor bijzondere uitbreidingsinvesteringen te schatten op 1% van het investeringsbedrag en dit expliciet in het methodebesluit op te nemen;
- Het kader voor afschrijvingstermijnen mist. De afschrijvingstermijn voor de N2-installatie moet in ieder geval worden verkort.

Tariefcorrecties

- Balanceringsopbrengsten zijn zonder opgave van redenen verdwenen bij tariefcorrecties, terwijl de dienst nog bestaat
- Een aanvullende vergoeding voor kosten van (additionele) activiteiten die volgen uit wet- en regelgeving en/of die ten goede komen aan de markt ontbreekt. ACM schaft tariefcorrecties als (i) nieuwe producten en diensten en (ii) markt faciliterende activiteiten af en introduceert geen nieuwe mogelijkheid tot tariefcorrecties.
- De wijze waarop tariefcorrecties worden uitgevoerd (in het bijzonder nacaalculatie van omzet) mag niet strijdig zijn c.q. geen drempel opwerpen in het licht van de nieuwe Netwerkkode TAR.

Conclusie

- Verzoek om definitieve methodebesluit conform deze en aanvullende zienswijze van GTS aan te passen
- GTS zal haar zienswijze schriftelijk toelichten en uitwerken → schriftelijke zienswijze op OMB van 6 april volgt 17 mei 2016
- GTS zal aanvullende zienswijze indienen nadat OMB is aangevuld met ontwerpbesluit inzake statische efficiëntie → datum is nog onbekend